

Raport al workshop-ului Gândirea Critică face Diferența

Asociația TEAM4Excellence

REZUMAT

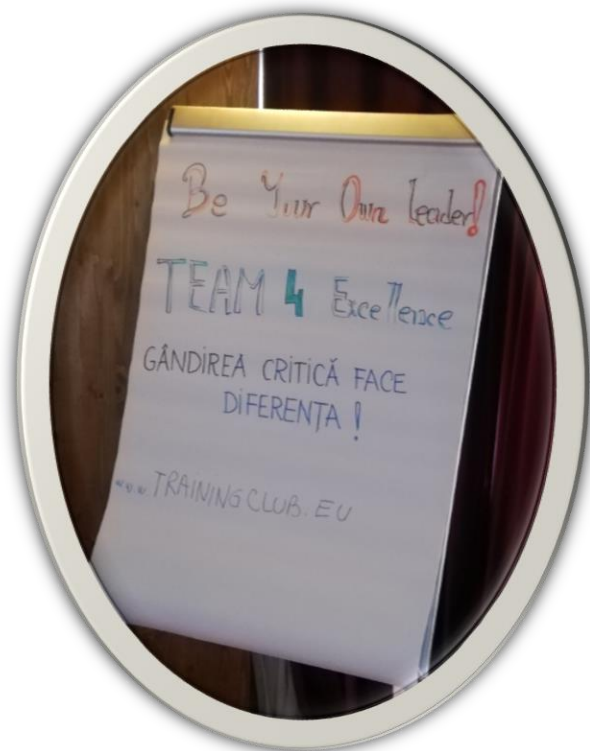
„Gândirea critică” tinde să devină un termen „la modă” atât în domeniul educației cât și al pieței muncii. Unele voci reformatoare susțin că educația secolului XXI trebuie să includă formarea metodică a gândirii critice. Pe de altă parte, și angajatorii consideră că „gândirea critică” este o abilitate de top, care se așteaptă de la un angajat. Gândirea critică ocupă locul 4 în top 10 cele mai căutate atribute ale forței de muncă (Victoria University din Wellington, 2015).

Cu toate acestea, adoptarea metodelor și instrumentelor non-formale în educație cu scopul dezvoltării abilităților de „gândire critică” reprezintă o provocare pentru mulți învățători, profesori și traineri din diferite domenii.

În acest context, Asociația Team4Excellence din Constanța, împreună cu șase voluntari internaționali, cu sprijinul Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale au organizat workshop-ul cu titlul „Gândirea Critică face Diferența”.

Evenimentul a vizat promovarea gândirii critice și a urmărit implicarea voluntarilor, a cadrelor didactice, lucrătorilor de tineret, elevilor și studenților în identificarea celor mai bune soluții pentru dezvoltarea abilităților de gândire critică ale tinerilor.

Prezentul raport este structurat în 3 secțiuni cu prezintă etapele principale, rezultatele și evaluarea workshopului organizat la data de 28 Noiembrie 2019. Concluziile sunt formulate cu scopul de a sublinia rezultatele workshopului și pentru a permite fixarea unor obiective care să adreseze solicitările exprimate de participanți în timpul workshopului.



Cuprins

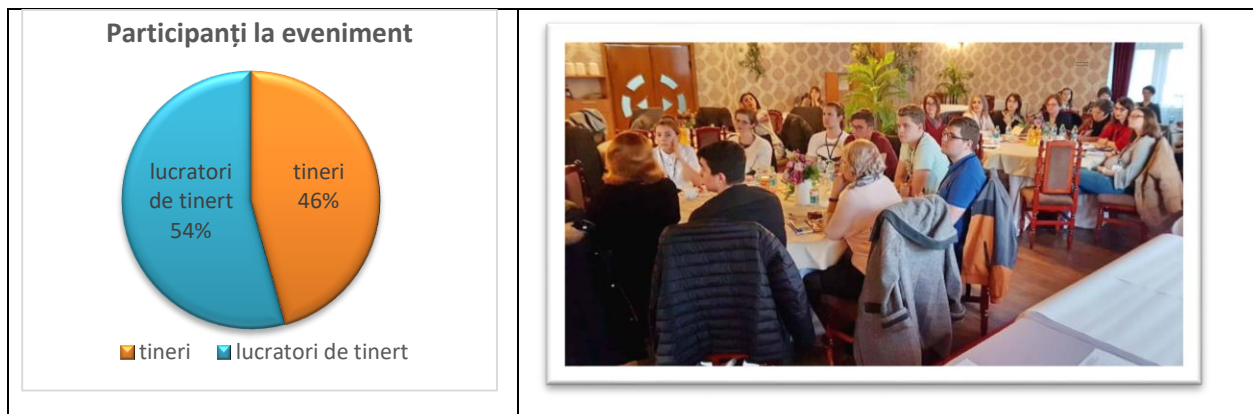
REZUMAT	1
1. STRUCTURA EVENIMENTULUI.....	3
1.1. Participanți.....	3
1.2. Modul de desfășurare	4
2. ACTIVITĂȚI DE LUCRU ÎN ECHIPĂ	6
2.1. Grupuri de lucru.....	6
2.2. Exercițiul Design Thinking.....	6
2.3. Prezentare rezultatelor exercițiului Design Thinking	7
3. EVALUARE.....	10
3.1. Concluzii.....	10
3.2. Analiza feedback-ului.....	11
3.3. Follow-up	11

1. STRUCTURA EVENIMENTULUI

1.1. Participanți

Evenimentul a adus împreună 35 de participanți implicați în mod direct în activități cu și pentru tinerii din județul Constanța, care pot contribui la dezvoltarea abilităților de leadership și gândire critică în rândul tinerilor. Astfel, reprezentanții Asociației TEAM4Excellence au colaborat cu partenerii asociați, reprezentanții liceelor, ai universităților dar și cu tinerii elevi și studenți pentru a asigura o participare diversificată și relevantă pentru scopul proiectului.

Invitațiile au fost transmise în avans iar confirmările primite printr-un formular Google Forms ne permit să prezentăm următoarea distribuție a participanților.



Am avut alături de noi:

- Echipa de voluntari din cadrul proiectului Be your own leader.
- Liceul Tehnologic de Electrotehnică și Telecomunicații
- Academia Navală Mircea cel Bătrân
- Liceul Teoretic "Decebal" Constanța
- Liceul Tehnologic "Gheorghe Miron Costin"
- Liceul Teoretic Carmen Sylva, Eforie Sud
- Liceul Tehnologic N Dumitrescu, Cumpăna
- Colegiul Comercial Carol I, Constanța
- Scoala Gimnaziala Nr. 8, Constanța
- Universitatea Ovidius Constanța
- Universitatea UMF Carol Davila, București
- Universitatea Maritimă din Constanța

1.2. Modul de desfășurare

Workshopul a început cu un mesaj de bun-venit adresat de moderatorul evenimentului. Au urmat scurte prezentări ale acțiunilor întreprinse de asociație cu sprijinul voluntarilor pentru dezvoltarea gândirii critice. De asemenea, a fost promovat programul European Solidarity Corps al Uniunii Europene, finanțatorul proiectului.



Conf. Univ. Dr. Nicoleta Acomi, manager de proiect prezentând scopul workshopului
“Gândirea Critică face Diferența”

Ovidiu Acomi, președintele Asociației Team4Excellence, promovând obiectivele programului European Solidarity Corps

Au fost prezentate câteva dintre rezultatele remarcabile obținute în primele două luni de implementare a proiectului:

- Peste 350 de elevi și studenți au fost beneficiarii activităților de educație non-formală desfășurate cu sprijinul voluntarilor
- Parteneriatele încheiate cu reprezentanții instituțiilor de învățământ și strânsa colaborare dintre reprezentanții asociației și cadrele didactice au permis desfășurarea activităților de educație non-formală cu elevii și studenții de la:
 - Liceul Tehnologic de Electrotehnică și Telecomunicații
 - Universitatea Maritimă din Constanța
 - Liceul Teoretic Carmen Sylva, Eforie Sud
 - Liceul Economic Virgil Madgearu
 - Colegiul Național Mircea cel Bătrân
 - Colegiul Național de Marină Al Cuza

Prezentarea echipei de voluntari a ajutat la integrarea acestora în grupul de lucru și ulterior la implicarea în echipe mixte pe durata desfășurării workshopului de Design Thinking.



Laura: I am an 18 year old girl from the South of Germany – Bavaria.

After finishing high school this year, I decided to travel the world and was searching for new challenges and adventures. When I found this project, I decided to apply and I am glad that I can be here and enjoy this experience in the beautiful Constanta.



Sara: I am 21 years old, and I come from the North coast of Spain.

After studying a degree in mathematics for two and a half years, I decided to drop off and to take a gap year and live some new experiences. That's how I found out about this great opportunity and I decided to get onboard.



Änne: I am 23 years old and come originally from the northern part of Germany.

A few things about myself: I made an apprenticeship as a tailor, worked as an intern for a fashion designer and an art museum, am interested in different cultures and countries and love hiking and the mountains. When I found this project I knew it would be an adventure I would like to embark on.



Lison: I am a 21 year-old student in Sociology, later specialized in the gender studies.

I come from France, the southern part, near Toulouse (known as the "pink city"). I took this year off because I wanted (and needed) more experience on the field and this project was close to what I intend to do after I graduate, that is to say act with non-formal education towards the young people.



Silvia: I am 25 years old and I graduated in March in Diplomacy and International Cooperation.

I studied in Italy, where I come from: I was born in Como and spent the last six years in Trieste, at the border with Slovenia. After graduation I decided I wanted to leave with the ESC and join the project here in Constanta to grow personally, learn and gain as much as possible from this experience.



2. ACTIVITĂȚI DE LUCRU ÎN ECHIPĂ

Mai întâi am aflat ce este gândirea critică și de ce este atât de mult apreciată

Pentru început, am văzut ce NU ESTE, ca să eliminăm definiția la care ne-am putea duce rapid cu gândul – deci, NU înseamnă a fi în general critic cu privire la acțiuni, evenimente sau la adresa persoanelor din jur.

Gândirea critică ESTE o aptitudine intelectuală care asigură un proces disciplinat de analizare, sintetizare și evaluare a informației dobândite prin observație, experiență, reflecție sau comunicare, în vederea formulării de convingeri și a stabilirii unui curs de acțiune (adaptare după revista carierei).

Apoi, prezentarea conceptului de Design Thinking a oferit o privire de ansamblu asupra modului în care acest exercițiu va implica participanții în identificarea și prioritizarea soluțiilor pentru dezvoltarea abilităților de gândire critică ale tinerilor.

2.1. Grupuri de lucru

Participanții au format 5 grupuri de lucru. Fiecare grup a primit un profil de persoană care ar putea influența sau ar putea fi influențată de colaborarea părților interesate în dezvoltarea gândirii critice în rândul tinerilor. Profilurile de persoane alocate acestor grupuri au fost:

- G1 – Profil persoană: Elev
- G2 – Profil persoană: Profesor
- G3 – Profil persoană: Părinte
- G4 – Profil persoană: Angajator
- G5 – Profil persoană: Director de școală

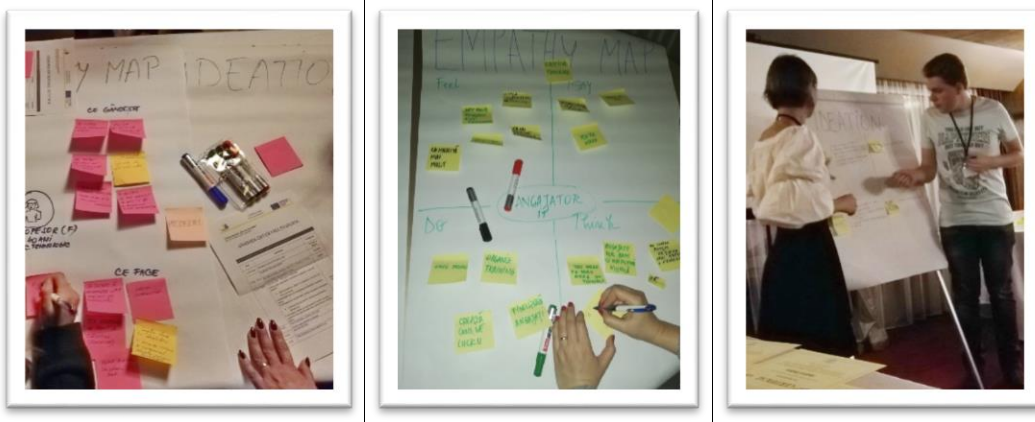
2.2. Exercițiul Design Thinking

Exercițiul Design Thinking s-a desfășurat în două etape: Harta Empatiei și Explorarea Ideilor.

În prima etapă, fiecare membru al grupului s-a identificat cu profilul de persoană alocată grupului. În acest context, au fost expuse potențiale provocări și probleme pentru a înțelege profunzimea acestora. Grupul a răspuns la o serie de patru întrebări:

- Ce simte (persoana)?
- Ce spune?
- Ce gândește?
- Ce face persoana respectivă referitor la dezvoltarea gândirii critice a tinerilor?

Răspunsurile individuale au fost notate pe bilețele adezive și ulterior grupate pe categorii; aceste categorii au fost prioritizate în funcție de urgența și importanța lor.



Următoarea etapă a fost organizată pentru generarea de idei și soluții care să răspundă problemelor identificate. Ideile au fost notate individual pe bilețele adezive și ulterior au fost analizate pentru a identifica cele mai potrivite soluții.

2.3. Prezentare rezultatelor exercițiului Design Thinking

În funcție de profilul de persoană alocat, membrii grupului au discutat, analizat și dezbătut ideile care ar putea conduce la dezvoltarea abilităților de gândire critică. Urmare a implicării în activitatea de lucru în echipă, fiecare grup a delegat un membru pentru a prezenta rezultatele obținute.

G1 – Profil persoană: Elev



Activitate de grup



Prezentarea rezultatelor

“Ana”, 18 ani, elevă la Liceul Tehnologic, studiază într-un mod puțin haotic, nefiind foarte sigură “Ce?” și “De ce?”. Se întreabă dacă să urmeze o facultate sau să își ia un job și ar dori să știe de ce are nevoie pentru primii pași către viața de adult. În acest context, membrii grupului au evidențiat faptul că eleva ar avea nevoie de o direcție, de consiliere din partea unui cadru didactic și chiar din partea unui mentor.

G2 – Profil persoană: Profesor



Activitate de grup



Prezentarea rezultatelor

„Doamna Profesor” de la Liceul Tehnologic, în vârstă de 40 de ani, gândește că tinerii sunt obișnuiți ca adulții să le rezolve toate problemele, fără a-și asuma prea multe responsabilități. Deși schimbarea de mentalitate este un proces de durată, este necesar ca profesorul să încerce să ofere tinerilor o nouă perspectivă. Pentru aceasta, „Doamna Profesor” planifică lecții interactive pentru stimularea gândirii critice și își propune să organizeze ședințe de consiliere.

G3 – Profil persoană: Părinte



Activitate de grup



Prezentarea rezultatelor

„Mia” este mamă a doi copii și lucrează la bancă. Ea are o fată de 14 ani și un băiat de 19 ani și simte că petrece prea puțin timp cu copiii. „Mia” este îngrijorată cu privire la viitorul lor și crede că ar trebui să facă mai multe pentru ei. De asemenea, ea consideră că rețelele de socializare îi fac pe tineri „open minded” și vulnerabili. Pentru dezvoltarea abilităților de gândire critică, „Mia” îi înscrie pe copii la un curs de educație non-formală și încearcă să călătorească împreună cu ei pentru a le oferi deschideri către lume.

G4 – Profil persoană: Angajator



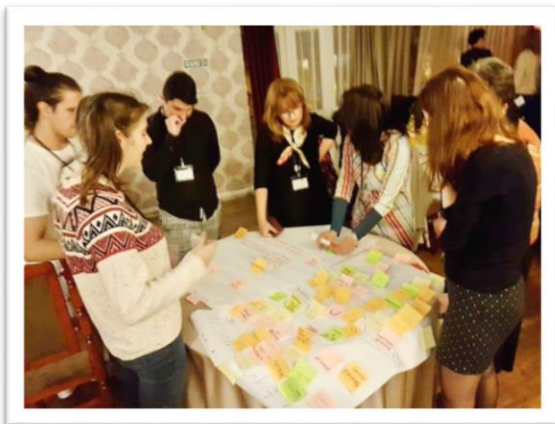
Activitate de grup



Prezentarea rezultatelor

„Compania IT” este un angajator în domeniul tehnologiei și comunicațiilor. Managerul acestei companii simte că are nevoie de angajați bine pregătiți și că merită mai mult. Deși are sentimente contradictorii despre unii dintre angajați, deoarece vor bani mulți și muncă puțină, crede că există soluții pentru a rezolva mai repede unele situații. El crează condiții de lucru favorabile, organizează traininguri și implementează programe de fidelizare a angajaților. Investește în tineri prin programe de internship și prin cursuri pentru dezvoltarea abilităților de gândire critică.

G5 – Profil persoană: Director de școală



Activitate de grup



Prezentarea rezultatelor

„Doamna Director de școală” lucrează sub presiune și tratează diferite situații în funcție de experiențele anterioare. Ea consideră că elevii sunt cei mai importanți, are de obicei încredere în echipă și cu toate acestea, câteodată nu acceptă cooperarea deoarece „Ea știe mai bine”. Pentru a încuraja dezvoltarea abilităților de gândire critică ale tinerilor, ea îi înscrie la seminarii, workshopuri și încurajează participarea lor în proiecte și acțiuni extracurriculare alături de cadrele didactice din școală.

Acest exercițiu de Design Thinking a permis formarea unei imagini de ansamblu asupra problemelor legate de dezvoltarea gândirii critice așa cum au fost percepute de părțile interesate. Generarea de idei și selectarea celor mai bune soluții pentru dezvoltarea gândirii critice vor contribui la o mai bună conștientizare asupra tematicii și la modelarea unui ecosistem adecvat care să sprijine dezvoltarea gândirii critice în rândul tinerilor.

3. EVALUARE

3.1. Concluzii

În urma activităților desfășurate pe durata workshop-ului am observat că atât tinerii cât și persoanele care lucrează cu tinerii își doresc să participe la activități comune cu voluntarii pentru dezvoltarea soft-skills-urilor tinerilor.

Gradul ridicat de implicare a participanților în activitățile atelierului de lucru conduce la concluzia că există un interes deosebit pentru activitățile de educație non-formală.

Soluțiile propuse și ideile rezultate ne vor ajuta pe viitor la implementarea proiectului prin propunerea de noi activități de educație nonformală pentru dezvoltarea gândirii critice.

Comparativ cu alte abordări ale acestor întâlniri, formatul interactiv crează un climat dinamic și generator de idei utile tuturor participanților.

Identificarea unor profile de persoană pentru diferite categorii de factori interesați și analiza situațională ne-au oferit o înțelegere profundă a nevoilor și așteptărilor acestora.

Având în vedere caracterul calitativ al rezultatelor de mai sus și caracterul temporar al datelor colectate se impune extinderea orizontală și formularea de obiective pentru a răspunde nevoilor identificate.

3.2. Analiza feedback-ului

Pentru o mai bună înțelegere a modului în care workshopul a fost perceput de către invitați, am colectat feedback anonim.



Ne bucurăm că am putut beneficia de recomandări și am primit aprecieri, cuvinte frumoase și mesaje de încurajare din partea participanților:

- *A fost antrenant și bun în dezvoltarea personală. Sper să păstrați aceeași direcție.*
- *Această activitate a fost bună așa cum a fost și aș veni de fiecare dată când aș fi chemat.*
- *Mulumesc și aștept cu nerabdare alte întâlniri*
- *Atmosferă plăcută*
- *Atractiv!*
- *Educativ*
- *Exercițiu creativ*
- *Foarte constructiv. Mai vreau!*
- *Foarte interesant! Felicitări!*
- *Foarte interesant! Te pune pe gânduri!*
- *Makes you think critically ☺*
- *Interesant și incitant*
- *Interesant și util*
- *Mă simt mulțumită. Cred ca a fost „util” ca uneori să ne punem în pielea altora.*
- *Mulumesc pentru această ocazie*
- *Interesant*
- *A fost o activitate interesantă, dar scopul proiectului putea fi mai clar*
- *Activitate captivantă. Nu am simțit cum trece timpul.*
- *Experiență utilă*
- *Idee genială. O să mai particip!*
- *Sunteți Minunați! Mai vreau!*
- *Super tare! Bine organizați*
- *Un exercițiu provocator*

3.3. Follow-up

Vom analiza și prioritiza ideile colectate, pentru a propune acțiuni în funcție de strategia organizațională și de capacitățile interne. În acest sens, pentru început am organizat un seminar

intern pentru a efectua o analiză și o planificare a modului în care putem pune în aplicare ideile colectate.

Împreună cu voluntarii noștri am propus un model de workshop pentru dezvoltarea abilităților analitice și de gândire critică pe care l-am rulat pentru validare în cadrul organizației noastre. În cele ce urmează este descris modelul de workshop propus.

AU CONTRAIRE - Workshop scenario

Purpose	<p><i>Very often when people learn something new, they assume that they knew it all along. This way of thinking is called the hindsight bias.</i></p> <p><i>The purpose of this workshop is to demonstrate how hindsight bias works. This will contribute to developing the critical thinking of participants through experiential learning.</i></p> <p>Synopsis</p> <p><i>Participants receive one of two proverbs that contradict each other. Later, they are asked to come up with examples and explanations to prove that the proverb that they received presents an obvious truth.</i></p>
Time	<p><i>50 minutes</i></p>
Target group	<p><i>Young people, high school learners, higher education students</i></p> <p><i>Minimum 2</i></p> <p><i>Best: 10-30</i></p>
Objectives	<p><i>By the end of the activity, the students will be able to:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Find arguments on a topical subject</i> - <i>Think Critically</i> - <i>Persuade others</i>
Materials	<p><i>Pens, A3 paper, coloured post-it</i></p>
Facilitation steps	<p>Preparation</p> <p><i>Select a pair of proverbs that contradict each other. Here are some examples:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Look before you leap. / He who hesitates is lost.</i> - <i>Hitch your wagon to a star. / Don't bite off more than you can chew.</i> - <i>A stitch in time saves nine. / If it ain't broke, don't fix it.</i> - <i>Absence makes the heart grow fonder. / Out of sight, out of mind.</i> - <i>Birds of a feather flock together. / Opposites attract.</i> <p><i>Write one of the selected proverbs on a card and write the opposing proverb on another card.</i></p> <p>Flow</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Distribute proverb cards.</i> - <i>Explain the task. Ask each participant to think of examples and explanations that would support the proverb. Announce a time limit for this independent activity.</i> - <i>Ask participants to present their thoughts in their groups.</i> - <i>Bring both groups together.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - Ask both groups to present their examples and explanations to prove that the proverbs contain an obvious piece of truth. - Ask for more examples. Invite the participants to present more examples and explanations in support of either proverb. <p>Debriefing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Point out that the two proverbs contradict each other. Explain that logical thinking would lead us to believe that both of them cannot be valid at the same time. - Explain hindsight bias. Suggest that once we accept a principle we feel that we know it all along. - Discuss situational validity. Present this statement from Niels Bohr: The opposite of a profound truth may well be another profound truth. Discuss how it is possible for two contradictory principles to be valid under different contexts. - Invite more examples. Ask the participants to share other pairs of proverbs that contradict each other. <p>Learning Points</p> <ul style="list-style-type: none"> - When people learn or accept a statement, they have no difficulty coming up with supporting evidence. - The opposite of a profound truth can also be another profound truth. We need to have an open mind to accept both perspectives.
Methods	<p>Workshop Group work Presentation</p>
Evaluation	<p>Observation of behaviour, contribution, engagement, aha moments, conclusions</p>

Sursa: Adaptare după <http://thiagi.net/archive/www/pfp/IE4H/february2013.html#Jolt>

Am menținut colaborarea cu reprezentanții liceelor prezenți la eveniment și am continuat să implicăm elevii constănțeni în sesiuni de dezvoltare a abilităților de gândire critică.



Voluntarii internaționali desfășurând activități non-formale la Liceul Carmen Sylva, Eforie Sud

Asociația TEAM4Excellence a acordat certificate de apreciere participanților la acest eveniment. Prin această acțiune, dorim să ne exprimăm aprecierea pentru serviciile aduse comunității și pentru contribuția la atelierul de lucru “Gândirea Critică face Diferența”. Prin implicarea lor activă, participanții au adăugat valoare atelierului nostru și au creat premisele necesare pentru colaborări viitoare.



Organizarea unui atelier de lucru similar la finalul proiectului, februarie 2020, este absolut necesară pentru a ne oferi o imagine de ansamblu asupra percepției factorilor interesați față de acțiunile prin care ducem la îndeplinire obiectivele proiectului și mai ales față de rezultatele obținute.

Mulțumiri

Acest eveniment a primit finanțare din partea Comisiei Europene prin Corpul European de Voluntariat în cadrul proiectului “Be your own leader”, cu numărul 2019-2-RO01-ESC11-064315.

În calitate de organizatori, mulțumim tinerilor elevi și studenți pentru implicare și de asemenea, transmitem mulțumiri speciale reprezentanților universităților și liceelor constănțene care au răspuns invitației noastre și au contribuit la identificarea de soluții pentru stimularea gândirii critice.

La final, mulțumim echipei de voluntari care a participat la organizarea și desfășurarea atelierului de lucru în formatul inovativ Design Thinking, adăugând astfel o notă de individualitate demersurilor noastre de promovare a educației nonformale în Constanța.

Mențiuni

„Sprijinul Comisiei Europene pentru prezentarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în acest document.”